

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 12Csp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200941
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Erika Trtalová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3520200941.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Ing. Erikou Trtalovou v právnej veci žalobcu: T. U., U.. XX.XX.XXXX, F. R. G. XXX/XX, E. F., právne zastúpeného: Mgr. Július Meszároš, advokát so sídlom námestie sv. Anny 7269/20B, Trenčín, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 380,92 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 380,92 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 380,92 Eur od 09.06.2020 do zaplataenia, a to všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietá.

III. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobcu v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplataenia sumy 380,92 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 03.04.2020 do zaplataenia a náhrady trov konania titulom bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že strany sporu uzavreli dňa 05.12.2011 Zmluvu o aktiváciu Bankomatky Triangel č. XXXXXXXXX, na základe ktorej bol dohodnutý úverový rámec vo výške 900,- Eur s mesačnou splátkou vo výške 30,- Eur. Listom zo dňa 13.02.2013 žalovaný cestou správcu oznámil žalobcovi zmenu úverového rámca na sumu 1.350,- Eur s mesačnou splátkou vo výške 45,- Eur a listom zo dňa 27.09.2013 oznámil žalobcovi zmenu úverového rámca na sumu 1.800,- Eur s mesačnou splátkou 60,- Eur. Žalobca sa z dôvodu zložitej ekonomickej situácie dostal do omeškania so splácaním záväzku voči žalovanému, ktorý jej listom zo dňa 02.06.2017 oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Žalobca namietal absenciu zákonom predpísaných náležitostí zmluvy o úvere, uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, t. j. uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto má za to, že predmetný úver treba podľa § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca si žalobou uplatňuje nárok na zaplataenia sumy, ktorá predstavuje rozdiel medzi čerpanými a splatenými peňažnými prostriedkami, keď reálne vyčerpal úver vo výške 5.133,95 Eur a v prospech žalovaného splatil v splátkach celkovom sumu 7.255,43 Eur. V dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru bol žalobca žalovanému povinný uhradiť sumu 5.133,95 Eur. Rozdiel medzi touto sumou a žalobcom uhradenou je vo výške 2.121,48 Eur, čo predstavuje bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žalobca sa žalobou domáha vydania časti

bezdôvodného obohatenia vo výške 380,92 Eur, a to za obdobie od 02.04.2018 do 02.04.2020, za ktoré uhradil formou splátok sumu 83,64 Eur: dňa 05.04.2018, dňa 04.05.2018 a dňa 13.06.2018, sumu 22,- Eur: dňa 15.11.2018, dňa 26.11.2018, dňa 26.11.2018, dňa 04.01.2019 a dňa 25.02.2019, sumu 20,- Eur dňa 13.04.2019 a sumu 22,- Eur dňa 23.05.2019.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že zmluva o úvere obsahovala/ obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom v čase jej uzavretia. Vo vzťahu ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru uviedol, že žalobca si dohodol v zmluve o úvere poskytnutie tzv. revolvingového úveru, ktorý je typický automaticky obnovovaným úverovým rámcom a vopred dohodnutým úverovým limitom, pričom pri jeho splácaní môže klient opakovane čerpať poskytnuté finančné prostriedky až do výšky tohto limitu. Klient je následne povinný splácať úver do okamihu jeho úplného uhradenia. Z uvedeného dôvodu sa presná konečná splatnosť tohto úveru ani doba trvania zmluvy nedá určiť, preto si účastníci zmluvy dohodli v čl. V. bode 1 obchodných podmienok, že zmluva, ktorej súčasťou sú tieto obchodné podmienky, sa uzatvára na dobu neurčitú. Žalobca podľa neho nepreukázal absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí a jeho tvrdenia a závery o vzniku bezdôvodného obohatenia sú neopodstatnené. Navrhol preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnil si náhradu trov konania.

3. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k žalobe poukázal na skutočnosť, že úverová zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko text zmluvy bol vopred pripravený, žalobca nemal žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Na základe uvedenej zmluvy mu žalovaný poskytol spotrebiteľský (revolvingový) úver so schváleným úverovým rámcom a povinnosťou platiť mesačné splátky, ktorý úver sa žalobca zaviazal vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 cit. zákona. Žalobca zotrval na stanovisku, že v dôsledku absencie zákonom predpísaných údajov v zmluve o úvere (§ 9 ods. 2 písm. f)), je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu momentom splatenia istiny úveru začalo vznikať v prospech žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré predstavuje rozdiel medzi výškou ním čerpaných prostriedkov (5.133,95 Eur) a výškou uhradených peňažných prostriedkov (7.255,43 Eur). Poukázal na rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 5Co/69/2019 zo dňa 18.03.2020, v ktorom odvolací súd konštatoval, že i keď sa môže zdať, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, hoci ide o poskytnutie tzv. revolvingového úveru, nemožno jednoznačne ohraničiť počtom splátok a konečným termínom splatenia úveru, a to s ohľadom na počet a výšku splátok, nie je tomu tak úplne. Podľa krajského súdu je potrebné mať na zreteli, že ide o špecifický úver, ktorý má svoje odlišnosti od bežne poskytovaných spotrebiteľských úverov, ide aj napriek tomu o spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spadajúcej pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na to, že ide o zmluvu uzatvorenú medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ je prirodzene z hľadiska informovanosti slabšou zmluvnou stranou, je zvýšená jeho ochrana práve aplikáciou uvedeného zákona. Keďže ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, táto musí spĺňať všetky obligatórne náležitosti tak, ako ich uvádza § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom následkom porušenia uvedeného ustanovenia je sankcionovanie zmluvy ako bezúročnej a bezpoplatkovej. Skutočnosť, že pri revolvingovom úvere nie sú striktné dané podmienky počas jeho trvania a v priebehu času môže prísť k ich zmene, nemení nič na tom, že spotrebiteľ by mal byť v čase uzavretia zmluvy s dodávateľom informovaný o tom, kedy bude konečná splatnosť úveru za podmienok, ako boli dohodnuté. Inými slovami aj pri revolvingovom úvere musí byť spotrebiteľovi uvedený predpokladaný objem čerpania, podmienky, rozsahu splátkového čerpania a predpokladané časové súvislosti čerpania úveru. Iba tak si môže spotrebiteľ vytvoriť predstavu o jeho budúcom zaťažení, do ktorého spadajú aj údaje o konečnom termíne poslednej splátky. Uvedené ale musí byť zrejme pred podpisom zmluvy. Žalobca ďalej poukázal na to, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru nie je uvedená ani v zmluve o úvere, ani v listine žalovaného zo dňa 08.12.2011 nazvanej „Schválenie žiadosti o Bankomatku Triangel (Potvrdzujúci list)“. Na základe uvedených skutočností trvala na podanej žalobe v celom rozsahu.

4. Súd podľa § 180 C.s.p. prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a žalovaného, ktorí neúčast' ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Nebol dôvod na odročenie pojednávania podľa § 183 C.s.p..

5. Zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že žalobca si uplatňuje nepremľčanú časť vzniknutého bezdôvodného obohatenia, t. j. splátky zaplatené v období 2 roky pred podaním žalobného návrhu. Poukázal na vyjadrenie žalovaného, podľa ktorého vzhľadom na charakter poskytnutého úveru, ktorý bol poskytnutý formou revolvingu, je potrebné považovať predmetnú zmluvu za zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú. Uvedená skutočnosť vyplýva i z obchodných podmienok z bodu 5.1., ktoré však neboli súčasťou zmluvy, žalobca ich nepodpísal a sú uvedené veľmi malým písmom.

6. Zástupca žalovaného na pojednávaní s argumentáciu žalobcu nesúhlasil, žalobu navrhol zamietnuť z dôvodu, že úver bol poskytnutý formou revolvingového úveru, ktorý je typický automaticky obnovovaným úverovým rámcem a vopred dohodnutým úverovým limitom. Klient môže opakovane čerpať poskytnuté finančné prostriedky až do výšky dohodnutého limitu. Je povinný splácať úver do okamihu jeho úplného zaplata. Z tohto dôvodu nie je možné presne špecifikovať konečnú splatnosť úveru, ani dobu trvania. Z tohto dôvodu si účastníci zmluvy v čl. V, bod 1 Obchodných podmienok dohodli, že zmluva, ktorou súčasťou sú tieto obchodné podmienky - vyhlásenie klienta sa uzatvárajú na dobu neurčitú. Poukázal na skutočnosť, že pokiaľ mal žalobca výhrady k obsahu zmluvy, nemusel predmetnú zmluvu podpísať, on bol tou osobou, ktorá iniciovala jej uzatvorenie. Dôkazom, že zmluvu ako takú akceptoval je skutočnosť, že po určitú dobu riadne platil splátky.

7. Zástupca žalobcu s argumentáciou a prenesením kontraktualnej zodpovednosti na žalobcu nesúhlasil. Žalovaný je certifikovaný bankový subjekt, ktorý pripravoval predmetnú zmluvu. Žalobca do zmluvy nezasahoval, ani žiadnym spôsobom ju nepripravoval. Ide o formulárovú zmluvu a keďže žalovaný je bankovým subjektom mal by pripravovať predmetné listiny tak, aby boli v súlade so zákonom a prešli kontrolou, ktorá je s hodnotením či zmluva spĺňa všetky náležitosti a či je v súlade so zákonom. Poukázal aj na znenie zmluvy v časti V. bod 10 „Vyhlasujem, že pred podpisom tejto žiadosti som sa oboznámil (a) s OP, ktoré sú súčasťou tejto žiadosti, súhlasím s nimi a zaväzujem sa ich dodržiavať.“ V predmetnej časti je uvedená len skratka OP, nie je presne špecifikované čo znamená. Nie je z tejto časti zrejme a nemožno vyvodzovať, že sa žalobca oboznámil s obchodnými podmienkami. Je na strane žalovaného, aby pripravil zmluvy tak, aby obsahovali všetky náležitosti a to preto, že žalobca ako spotrebiteľ sa s dôverou obrátil na banku a uzatvoril právny úkon. Nemožno na žalobcu preniesť zodpovednosť, ktorú má samotný žalovaný ako poskytovateľ úveru.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby v spojení s písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného, oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti, potvrdenia zmeny, schválenia žiadosti, vkladu, výpisu z bankového účtu, žiadosti o aktiváciu, výpisu z obchodného registra žalovaného, fotokópiou žiadosti o aktiváciu.

9. Žalobca žiadosťou zo dňa 29.11.2011, prijatou žalovaným dňa 05.12.2011, požiadal o aktiváciu Bankomaty Triangel. Žalobca ako potenciálny klient prejavil záujem o poskytnutie bankového produktu/ služby. Žiadosť obsahovala vyplnenie nevyhnutných údajov, ktoré žalovaný posúdil a rozhodol sa, či nakoniec úver schváli a dôjde tak k uzavretiu zmluvy, alebo neschváli z dôvodu nízkej bonity potenciálneho klienta. Na základe uvedenej zmluvy bol žalobcovi predschválený úverový rámec vo výške 900,- Eur, ktorý mal žalobca splácať v mesačnej splátke 30,- Eur, schválenie žiadosti bolo žalobcovi oznámené Potvrdzujúcim listom zo dňa 06.12.2011. Dňa 13.02.2013 bola žalobcovi potvrdzujúcim listom „Potvrdenie zmeny výšky úverového rámca“ oznámená zmena úverového rámca na sumu 1.350,- Eur s mesačnou splátkou 45,- Eur a dňa 27.09.2013 bola žalobcovi potvrdzujúcim listom „Potvrdenie zmeny výšky úverového rámca“ oznámená zmena úverového rámca na sumu 1.800,- Eur s mesačnou splátkou 60,- Eur. Listom zo dňa 02.06.2017 bolo žalobcovi oznámené vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru z dôvodu neuhradenia dlžných splátok. Na základe Žiadosti /Zmluvy o poskytnutí pôžičky zo dňa 05.12.2011, právny predchodca žalovaného (Consumer Finance Holding, a.s.) poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver (pôžičku) s nasledovnými parametrami: Pôžička (S): 900,- Eur; celková čiastka: 1.431,27 Eur, celkové náklady spotrebiteľa: 531,27 Eur; sadzba poistenia 1,90 Eur; splátka s poistením: 31,90 Eur; priemerná hodnota RPMN: 22,80 %; spôsob čerpania pôžičky: v hotovosti; splátka: 30,- Eur; počet splátok: neuvedené; termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) neuvedené; mesačná výška poistenia: 1,90 Eur; aktuálna RPMN (X): 27,47 %; fixná úroková sadzba: 32 %. Podrobnejšiu úpravu práv a povinností týkajúcich sa poskytnutej pôžičky upravovali Zmluvné podmienky obsiahnuté v čl. VIII. úverovej zmluvy. V nich bola dohodnutá splatnosť jednotlivých splátok do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci a splatnosť prvej splátky na nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy. Splátkový kalendár nebol zmluvnými stranami vyhotovený.

10. Žalobkyňa v deň podpisu úverovej zmluvy obdržala od právneho predchodcu žalovanej aj štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informáciu o RPMN a udelila súhlas so spracovaním osobných údajov, čo potvrdila svojim podpisom na uvedených listinách.

11. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalobca na predmetnú úverovú zmluvu celkovo uhradil sumu vo výške 5.133,95 Eur a v prospech žalovaného splatil v splátkach celkovú sumu 7.255,43 Eur.

12. Medzi stranami nebolo sporné, že listom zo dňa 02.06.2017 žalovaný vyhlásil okamžitú splatnosť úveru, pričom žiadal od žalovanej uhradiť istinu úveru vo výške 2.007,33 Eur. Z tejto listiny však nie je zrejmé, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky došlo k zosplateniu úveru a nie je zrejmá ani konkrétna lehota v akej mal žalobca predmetný dlh žalovanému uhradiť. Žalovaný ponúkol žalobcovi možnosť podpísania dohody o uznaní dlhu s možnosťou splatenia v lehote 6 mesiacov.

13. Vychádzajúc z charakteru zmluvných strán a uplatneného nároku, žalovaný nárok nachádza právnu oporu v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy t.j. 13.02.2014 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), ktorý predstavuje základný právny rámec pre úpravu spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

17. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

19. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. V predloženej zmluve je termín konečnej splatnosti úveru uvedený začiatkom obdobia splácania, hoci zmluva vymedzuje aj ďalšie základné parametre poskytnutého úveru (výšku úveru, celkovú čiastku, celkové náklady spotrebiteľa, spôsob čerpania, údaje týkajúce sa poistenia úveru, výšku splátky, RPMN a priemernú RPMN), neupravuje termíny splatnosti jednotlivých splátok úveru. Tie by za určitých okolností mohli poskytovať vodítko k spoľahlivému dovodeniu konkrétneho dňa konečnej splatnosti úveru, čo však nie je prípad prejednávanej zmluvy o úvere v spojení s postupným navyšovaním úverového rámca bez bližšej špecifikácie spôsobu splácania, keď bol uvedený mesiac, od ktorého

má žalobca platiť vyššiu splátku, hodnotu predposlednej a poslednej splátky vypočítanej za situácie, že štandardná úroková sadzba a poplatky zostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené. Teda k zisteniu termínu zročnosti jednotlivých splátok úveru je potrebné poznať nielen obsah úverovej zmluvy, ale ešte aj ďalšie vstupné hodnoty, ktoré ovplyvnia hodnotu splátky a rovnako aj celkovú hodnotu, ktorú mal žalobca zaplatiť. Splátkový kalendár nebol vyhovený a ani zmluvnými stranami podpísaný.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať stanovené náležitosti, okrem iného aj dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť v zmluve vymedzený jednoznačným a určitým spôsobom, t.j. konkrétnym dátumom. Nedostatok týchto náležitostí zákon podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSpÚ sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru.

22. V spotrebiteľskej úverovej zmluve však takáto úprava zmluvných podmienok vo vzťahu k termínu konečnej splatnosti úveru /i k termínu splatnosti splátok úveru/ nemôže postačovať, s prihliadnutím na požiadavku jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti zmluvných dojednaní určených spotrebiteľovi. Podľa názoru súdu, preto nemôže obstať argumentácia žalovaného, že v kontexte všetkých listín (úverovej zmluvy a potvrdzujúcich listov) žalobca jednoznačne musel vedieť, že zročnosť jednotlivých splátok úveru nastáva 15. dňa v mesiaci a tým pádom mal si vypočítať z celkovej hodnoty termín konečnej splatnosti úveru. Je potrebné zdôrazniť, že spôsob oznámenia zmeny úverového rámca a spôsob oznámenia formy splácania a celkových nákladov je veľmi zle čitateľné - malé písmo a zhutnený text na záver listu. Splátkový kalendár je nutné zmluvnými stranami podpísať, aby ho bolo možné považovať za dvojstranný právny akt. Termín konečnej splatnosti v ňom musí byť výslovne vyjadrený.

23. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, nebolo možné dospieť k inému záveru, než že predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatné náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., a to najmä termín konečnej splatnosti úveru, počet splátok, preto je potrebné považovať ju za bezúročnú a bez poplatkov.

24. Ďalej považuje súd za potrebné poukázať aj na skutočnosť, že medzi stranami dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 22,80 % p.a. je nutné považovať za hrubo rozpornú s dobrými mravmi, nakoľko podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny zverejnených na webovom sídle Národnej banky Slovenska v rozhodujúcom období (t.j. ku dňu 05.12.2011, kedy bola uzavretá úverová zmluva) v kategórii Nové úvery pre domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola úroková sadzba hodnotu 6,56 % ročne a nad 5 rokov bola úroková sadzba 8,05 %. V zmluve však bola dohodnutá ročná úroková sadzba 22,80 %, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi. Takto dohodnutý úrok odporuje dobrým mravom, zásadám poctivého obchodného styku a nejde o primeranú odplatu veriteľa za poskytnutie pôžičky. Dobré mravy pritom patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať. Je úlohou súdu zistiť, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť tomu, aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania významne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery predstavovala 8,05 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania predstavovala 22,80 %, čo je takmer trojnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým sú poskytnuté úvery z uvedeného dôvodu bezúročné.

25. Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou žalobcu vrátiť žalovanému len poskytnutú istinu úveru vo výške 5.133,95 Eur. Žalobca v tomto úverovom vzťahu na splátkach zaplatil sumu 7.255,43 Eur. Rozdiel medzi touto sumou a žalobcom uhradenou je vo výške 2.121,48 Eur, čo predstavuje bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného titulom plnenia prijatého bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný podľa

§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný žalobcovi vydať. Žalobca sa však žalobou domáha vydania len časti bezdôvodného obohatenia vo výške 380,92 Eur, a to za obdobie od 02.04.2018 do 02.04.2020, za ktoré uhradil formou splátok sumu 83,64 Eur: dňa 05.04.2018, dňa 04.05.2018 a dňa 13.06.2018, sumu 22,- Eur: dňa 15.11.2018, dňa 26.11.2018, dňa 26.11.2018, dňa 04.01.2019 a dňa 25.02.2019, sumu 20,- Eur dňa 13.04.2019 a sumu 22,- Eur dňa 23.05.2019. Keďže súd v danej časti považoval nárok žalobcu za dôvodný a nepremličaný, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi povinnosť zaplatiť 380,92 Eur.

26. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu vzniku omeškania výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

29. Keďže žalovaný riadne a včas po vyzvaní nevrátil získané bezdôvodné obohatenie žalobcovi v súlade s ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (pre rozhodné obdobie bola stanovená sadzba vo výške 0,00 %) zákonný nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 380,92 Eur od 09.06.2020 do zaplatenia, na zaplatenie ktorých súd žalovaného zaviazal. Vo zvyšnej časti nárok v časti uplatneného nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zamietol, pretože bolo preukázané, že žalovaný bol prvýkrát vyzvaný na zaplatenie dňa 08.06.2020.

30. Lehotu na splnenie uloženej povinnosti určil žalovanému v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p., keďže neboli zistené zákonné podmienky pre určenie dlhšej lehoty, resp. povolenie splniť si povinnosť v splátkach.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p., v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p., v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V danom konaní súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, čím vzniklo žalobcovi ako strane úspešnej v spore právo na náhradu trov konania, a preto priznal súd žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.